

ΕΤΟΣ 64ον

18 Δεκεμβρίου 2016

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 51 (3316)

Ο ΔΙΚΑΙΟΣ ΩΣ «ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ»

Καθώς μπαίνουμε στην τελική ευθεία για τη Μητρόπολη των εορτών, τα Χριστούγεννα, η Έκκλησία με το ίδιο πάντα ευαγγελικό ανάγνωσμα μᾶς προετοιμάζει για την πανηγυρική και συνάμα ταπεινή εἴσοδο τοῦ Βασιλέως τῆς Δόξης στοῦ ἱστορικό προσκήνιο. Καί ἐνῶ ἐτοιμαζόμαστε γιά τίς δοξολογίες τῶν ἀγγέλων, τήν ὁμολογία τῶν ποιμένων, τήν προσκύνηση τῶν μάγων, τόν ἀστέρα, τό σπήλαιο, τή φάτνη, ἔρχεται μιὰ σειρά ὀνομάτων, πού δέν εἶναι ἱστορικά πλήρης, μιᾶς πού δέν ξεκινᾶ ἀπό τόν Ἄδάμ, ἀλλά ἀπό τόν Ἄβραάμ, γιά νά ἀναδείξει τό δικαίωμα τοῦ Χριστοῦ νά προσδιορίζεται κατά τά κριτήρια τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ὡς ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Βεβαίως, αὐτό ὀφείλεται στήν πρόθεση τοῦ εὐαγγελιστῆ Ματθαίου νά ἀπευθύνει τό Εὐαγγέλιό του κατ' ἀρχήν στούς ὁμοθενεῖς του καί κατόπιν στήν οἰκουμένη καί ἐπομένως, ἔπρεπε νά πείσει γιά τήν καταγωγή τοῦ Χριστοῦ «ἐξ οἴκου καί πατριᾶς Δαβίδ».

Ἡ παράθεση ὅμως τοῦ καταλόγου τόσων ὀνομάτων, δέν ἰκανοποιεῖ μόνον τήν ἱστορικά περιορισμένη στοχοθεσία τοῦ Ματθαίου. Κατορθώνει συνάμα ν' ἀναδείξει μιὰ σειρά κατά σάρκα προγόνων τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι μπορεῖ μὲν νά σχετίζονται μεταξύ τους μέ συγγένεια, ἀποτελοῦν ὅμως ταυτόχρονα ἕνα ἑτερόκλητο σύνολο, στό ὁποῖο καθρεπτίζεται ἡ παθογένεια ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Καί τοῦτο διότι τά παρατιθέμενα ὀνόματα ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ πρόγονοι τοῦ Χριστοῦ μας δέν ἦταν ἅγιοι, καί πολλοί ἀπό αὐτούς δέν θά μπορούσαν νά χαρακτηριστοῦν ἔστω καλοί ἄνθρωποι. Ἡ ἁμαρτία, τήν ὁποία ἔρχεται νά καταργήσει ὁ «Σωτήρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν», φαίνεται νά ἔχει κατακλύσει τόν κόσμο τόσο, ὥστε νά κατακυριεύει ἀκόμη καί τό γενεαλογικό δένδρο τοῦ ἀναιρέτη της.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ

Δέν μπορούμε στόν περιορισμένο χώρο τοῦ κηρύγματος, ν' ἀναπτύξουμε ὅσα πρέπει, σέ σχέση μέ τό κάθε ἀναφερόμενο ὄνομα. Κάτι τέτοιο θά ἰσοδυνα-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. α' 1-25)

Ἡ γέννηση τοῦ Θεανθρώπου

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ Δαυῖδ, Υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδα, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρέζ καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρέζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλιών· Σαλιών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοός ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοός δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβήδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυῖδ τὸν βασιλέα. Δαυῖδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου· Σολομών δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ. Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζιαν· Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιαν· Ἐζεκιίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακεῖμ· Ἐλιακεῖμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχειμ· Ἀχειμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοῦδ· Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυῖδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ Δαυῖδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ, υἱὸς Δαυῖδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἁγίου ἐστὶν ἄγιον. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἴδού, ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται Υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

μοῦσε μέ ἀντιγραφὴ ἐκτεταμένων ἀποσπασμάτων ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Μᾶς βοηθᾶ ὁμως, νά συνειδητοποιήσουμε τὸ πόσο δίκιο ἔχουν οἱ ἐρμηνευτές ὅταν τονίζουν ὅτι ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ εἶναι ἡ γέφυρα πού συνδέει Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ἀναδεικνύοντας τὴ συνέχεια τῆς ἱερῆς ἱστορίας καὶ ὑπογραμμίζοντας τὸν μουσικὸ τρόπο πού δρᾷ ὁ Ἅγιος Θεός, ὥστε νά ἐνεργοποιήσει τὰ γεγονότα τῆς Θεῆς Οἰκονομίας γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ὁφείλομε, ὡστόσο, νά σταθοῦμε μέ ἰδιαίτερο σεβασμὸ σ' ἓνα πρόσωπο, τὸ ὁποῖο ἀνήκει μέν στὸν κόσμον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, δὲν ἀναφέρεται ὁμως σέ αὐτὴ. Συνάμα, μνημονεύεται στὴν Καινὴ Διαθήκη ἐπιδεικνύοντας ἦθος ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τέτοιο πού τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἀναδεικνύει σέ μεγάλους Πατέρες καὶ Ὁσίους τῆς πίστες μας. Ὁ λόγος γιὰ τὸν Ἰωσήφ, τὸν μνήστορα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Ματθαῖο γιὰ νά κατοχυρωθεῖ τὸ ἐξ ἀρρενογονίας δικαίωμα τοῦ Κυρίου νά θεωρεῖται ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ. Παράλληλα, περιγράφεται καὶ ὁ πειρασμὸς τὸν ὁποῖο ἀντιμετώπισε μόλις κατάλαβε ὅτι ἡ Θεοτόκος «εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα», χωρὶς νά μπορεῖ κατ' ἀρχὴν νά κατανοήσει τὸ «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου».

Ὁ Ματθαῖος περιγράφοντας τὴ σκηνὴ μέ πολὺ σεβασμὸ, ἀναφέρει ὅτι μετὰ τὸν ἀρραβῶνα, γιὰ λόγους προστασίας, τῆς Μαρίας μέ τὸν πολὺ μεγαλύτερο στὴν ἡλικία Ἰωσήφ, πρὶν συγκατοικήσουν ὡς σύζυγοι διαπιστώθηκε ἡ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ἐγκυμοσύνη τῆς Θεοτόκου. Τὸ πρῶτο τὸ ὁποῖο συνάγεται ἀπὸ τὴν περιγραφή εἶναι ἡ ἀπόλυτη σιωπὴ τῆς Παναγίας μας. Δὲν προσπαθεῖ νά δικαιολογηθεῖ, δὲν προσπαθεῖ νά ἐξηγήσει, δὲν φαίνεται ν' ἀντιδρᾷ σέ ὅ,τι συμβαίνει γύρω της καὶ τὴν ἀφορᾷ. Ἀποδεικνύεται ἔτσι ἡ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη της στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, στὰ χέρια τοῦ ὁποῖου ἐπαφίεται γιὰ νά δώσει τὴ λύση.

Ἡ «ἀνεκτικότητα» τοῦ Ἰωσήφ

Πῶς ἀντιδρᾷ ὁ Ἰωσήφ; Τὸ λιγότερο πού θά μπορούσε νά εἰπωθεῖ εἶναι ψυχραῖμα καὶ συνετά, ἂν ὄχι καὶ ἅγια. Δὲν δημοσιοποιεῖ τὸ γεγονός. Δὲν κατευθύνεται πρὸς τοὺς Ἱερεῖς τοῦ Ναοῦ γιὰ νά ζητήσῃ τὸν λόγο πού τὸν ἀρραβῶνιασαν μέ μιὰ κοπέλα ἤδη ἔγκυο. Ἀναδεικνύοντας τὸν χαρακτηρισμὸ πού τοῦ ἀποδόθηκε ὡς προστάτης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, σκέπτεται πῶς αὐτὴ δὲν θά ὑποστῆ συνέπειες θανάσιμες ἢ ἐξευτελιστικές, χωρὶς νά σκέπτεται τὸν ἑαυτὸ του ἢ νά ἐγκληβρίζεται στὴ θεώρηση ὅτι προσεβλήθηκε.

Μάλιστα ὁ Ματθαῖος γράφει χαρακτηριστικά: «Ἰωσήφ (...) δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λήθρα ἀποκρύψαι αὐτὴν». Ὁ Ἰωσήφ προσδιορίζεται ὡς δίκαιος τὴν ἴδια στιγμὴ πού ἐμφανίζεται νά μεθοδεύει τὴν παρανομία. Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο (Λευιτ. 20, 10), ἡ ποινὴ γιὰ τὴ μοιχεία ἦταν ὁ θάνατος μέ λιθοβολισμό, ὥστε νά ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ διαπόμπευση. Βεβαίως, μετὰ τὴ ρωμαϊκὴ κατάκτηση, ἐπειδὴ οἱ Ρωμαῖοι διεκδικοῦσαν γιὰ τοὺς

18 Δεκεμβρίου 2016: ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

«Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεσιπσάντων ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρι καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς υπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητῶν, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιήλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων». Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων († 287).

Ἰχος: α' – Ἐωθινόν: Δ' – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. α' 1-25.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 25 Δεκεμβρίου, ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀπόστολος: Γαλ. δ' 4-7 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. β' 1-12.

ἐαυτοῦς τους τὸ δικαίωμα ἐπιβολῆς θανατικῆς ποινῆς, ἡ μωσαϊκὴ διάταξη εἶνε νά περιοριστεῖ ὡς πρὸς τὴν ἀφαίρεση τῆς ζωῆς, ὄχι ὅμως ὡς πρὸς τὴ διαπόμψευση. Καὶ ὁ Ἰωσήφ χαρακτηρίζεται ὡς δίκαιος τῆ στιγμῆ πού σκέφτεται πῶς δέν θά ἐφαρμόσει τὸν Νόμο.

Γιατὶ αὐτό; Μά γιὰ νά δηλωθεῖ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος δέν ἦταν τὸ πλῆρες καὶ ἀποκεκαλυμμένο θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλῆ μιά συνθήκη πού σκοπὸ εἶχε νά συγκρατήσῃ τὰ πράγματα μέχρι νά ἐμφανιστεῖ ὁ Λυτρωτῆς τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Δέν ἦταν αὐτό πού ἤθελε ὁ Θεός, ἀλλῆ αὐτό πού ἄντεχε ὁ ἀμαυρωμένος ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ἄνθρωπος. Ἦταν αὐτό πού συγκρατοῦσε τὸν σκληρόκαρδο ἄνθρωπο μέχρι νά ὠριμάσῃ, γιὰ νά μπορέσει νά δεχθεῖ αὐτό πού ἤθελε ὁ Θεός. Καὶ αὐτό πού ἤθελε ὁ Θεός εἶναι αὐτό πού βλέπουμε νά βλαστάνει στὴν καρδιά τοῦ Ἰωσήφ, ὡς ἀπόδειξη τῆς ὠριμότητος τῆς ἀνθρωπότητος νά δεχθεῖ κατὶ ἀνώτερο καὶ τέλειο. Ἐνα συνδυασμὸ ἀνεκτικότητος, ἐπιείκειας, ἀγάπης, καθοσύνης, ὡς ἀπόδειξη τῶν ὅσων ὁ Θεός καὶ ἡ ζωὴ κοντὰ του καθήκοντος ὡς βιώματα ἀλήθειας στοὺς δικούς του ἀνθρώπους. Ὁ Ἰωσήφ ξεπερνᾷ τὴ νομιμότητα γιὰ νά φθάσῃ στὴν ἀγάπη. Μπολιάζει τὸ δίκαιο μὲ τὸ καλὸ καὶ τὸ ἐπιεικὲς γιὰ νά πραγματώσῃ στὴ ζωὴ του τὴν ἀλήθεια ὅτι «δικαίω νόμος οὐ κείται» (Α' Τιμ. 1,9), μιᾶς πού ἡ μόνη δέσμευση πού πλέον κυριαρχεῖ εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ἄρχιμ. Ἰ. Ν.

Προμηθευτεῖτε τὰ Ἡμερολόγια τοῦ νέου ἔτους 2017 τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

«.ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Λιευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμον μὲσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr
